

Yeni reform adımları hayata geçirilmelidir...

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı

Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği
(Eurochambres) Başkan Yardımcısı

İslam Ticaret ve Sanayi Odası (İCCI) Başkan Yardımcısı
baskanlik@tobb.org.tr

Ekonomideki olumlu gidişatın kuvvetlendirilmesi ve 2023 hedeflerimize ulaşabilmek için önümüzdeki yeni dönemde **iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesine** yönelik adımlara devam edilmesini bekliyoruz. Yine bu çerçevede cari açık riskinin azaltılmasına yönelik bir dizi tedbir alınması da gündemde olacaktır.

G enel seçimler Türkiye'nin ekonomik ve siyasi anlamda ulaştığı olumlu seviyelere yaraşır, yüksek bir katılımı ve düzgün bir şekilde gerçekleştirildi. Yeni dönemde oluşacak Meclis ve Kabinе'nin üzerinde en fazla yoğunlaşacağı konuların başında ekonomi geliyor.

Ekonomideki olumlu gidişatın kuvvetlendirilmesi ve 2023 hedeflerimize ulaşabilmek için önümüzdeki yeni dönemde iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik adımlara devam edilmesini bekliyoruz. Yine bu çerçevede cari açık riskinin azaltılmasına yönelik bir dizi tedbir alınması da gündemde olacaktır.

İş ve yatırım ortamının iyileştirilmesine devam etmek üzere yeni reform adımları hayata geçirilmelidir. Bu çerçevede; şirketlerin operasyonel işlemleri, sektörel lisanslar, yatırım yeri, vergi ve teşvikler, dış ticaret ve gümrükler, istihdam mevzuatı, fikri ve sınaî mülkiyet hakları, yatırım promosyonu, doğrudan yabancı yatırımlar, KOBİ destekleri, kurumsal yönetim ve Ar-Ge alanlarında yeni düzenlemeler yapılması beklenmektedir. Bu düzenlemeler sadece merkezi hükümeti değil, yerel yönetimleri de içermelidir.

Hükümetin yeni dönemde üzerinde duracağı önemli bir adım da İstihdam Paketi olacaktır. Küresel krizi geride bırakan Türkiye'nin en büyük önceliği işsizlikle mücadeledir. İşsizliğe karşı kamu ve özel sektör işbirliği ile başlatılacak bir seferberliğin temelini yeni istihdam paketi oluşturacaktır. Bu yönde atılan adımların olumlu sonuç verdiği, sadece son 1 yılda özel sektördeki sigortalı çalışan sayısının 900 bin kişi artmasıyla görülmüştür.

Türkiye açısından önem taşıyan bir konu da **İstanbul Finans Merkezi** projesidir. Bu proje kapsamında birçok yeni düzenleme yapılacaktır. Uyuşmazlıkların etkin çözümü için mahkemelerde ihtisaslaşma sağlanacak, İstanbul merkezli kurumsal bir Tahkim Merkezi kurulacak, kurumsal olarak arabuluculuk imkânı sunulacak, yeni finansman ürünlerine ilişkin düzenlemeler yapılacak, Merkezi Teminatlandırma ve Merkezi Takas Tarafı sistemi oluşturulacak, Uluslararası Ödeme ve Takas Sistemleri ile entegrasyon geliştirilecek, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunları yasalaştırılacak ve özel sektör borçlanma araçlarına işlerlik kazandırılacaktır.

Giderek büyüyen cari açığa ve bunun sonucu ortaya çıkan kırılğan yapıya karşı politikaların da yoğunlaşması beklenmektedir. Cari açığın en büyük nedeni olan dış ticaret açığını azaltmak için yeni bir yatırım teşvik sistemi oluşturulması yönünde çalışmalar yapılacak ve ülke içinde üretimin desteklenmesi sağlanacaktır.

Ekonomideki istikrarın temelini oluşturan kamu maliyesindeki sağlam duruşun güçlendirilmesi için Orta Vadeli Programın (OVP) yeni-

lenmesi de gündeme gelecektir. OVP, öngörülebilirliği ve güven ortamını olumlu etkileyeceğinden, hem kamu maliyesinin, hem de özel sektörün güçlendirilmesinde büyük önem taşımaktadır.

Açıklanan ve 20 icracı bakanlıktan oluşan yeni kabine sisteminin kamu idaresindeki işleyişi hızlandırması amaçlanmıştır. Yeni kurulacak ve revize edilecek bakanlıklar arasında ekonomiyle doğrudan ilgili olanlar şu şekilde tasarlanmıştır:

Ekonomi Bakanlığı: Dış ticaretten sorumlu bakanlığın yerini alan bu bakanlık, dış ticaret, yatırım teşvikleri, dış ekonomik ilişkilerden sorumlu olacak.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı: Tarım ve Köyişleri Bakanlığının görevlerinin yanı sıra gıda üretimi ve güvenliği, kırsal kalkınma gibi konulardan sorumlu olacak.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı: Gümrük politikalarının yanı sıra, iç ticaret hizmetlerine ilişkin görevler yapacak.

Kalkınma Bakanlığı: Sektörel ve bölgesel gelişme planı yapacak. Güneydoğu Anadolu Projesi, Doğu Anadolu Projesi ve Konya Ovası Projesi gibi büyük bölgesel projeleri koordine edecek.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı: Sanayi ve Ticaret Bakanlığında kalan görevlerine ek olarak, bu bakanlık bilim ve teknoloji politikalarını da takip edecek.

Yeni yapılanmada, *Hazine Müsteşarlığı, Merkez Bankası, BDDK, SPK ve TMSF'nin ise Başbakan Yardımcısına* bağlı olması öngörülmüyor. Diğer bir

önemli bir adım olarak Finansal İstikrar Komitesi kuruluyor. Sermaye Piyasası Kurulu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve Merkez Bankası Başkanları ile Hazine Müsteşarını bir araya getirerek oluşturulan Finansal İstikrar Komitesi, mali piyasalardaki istikrarın korunmasının yanı sıra cari açığa karşı alınacak tedbirler konularında da çalışmalar yapacaktır.

Sanayi üretimine ilişkin veriler, ekonomide birinci çeyrekteki canlılığın, ikinci çeyrekte bir miktar yavaşladığına işaret etmektedir. Hazine sonunda açıklanacak ilk çeyrek büyüme hızı büyük ihtimalle % 9'un üzerinde olacaktır. Yurt içi tüketim ve yatırımlar güçlü bir şekilde devam etmektedir.

Öte yandan enerji hariç cari açık rakamlarının büyümeye devam etmesi önemli bir risktir. Yaz aylarının gelmesiyle birlikte turizm gelirlerinin artması, cari açık üzerinde mevsimsel olumlu etki gösterecektir. Bu sayede alınacak önlemlere ilişkin zaman kazanılacaktır. Zira cari açığın mali piyasalardaki sert bir düzeltmeye yol açmadan kontrol altına alınabilmesi, reel sektörün zarar görmemesi açısından çok önemlidir.

Giderek büyüyen cari açığa ve bunun sonucu ortaya çıkan kırılğan yapıya karşı politikaların da yoğunlaşması beklenmektedir.